

V dnešní době kompaktních karabin je třeba přiznat, že standardní puška M16 je tedy skutečně „kus“ zbraně

FN America FN15 Military Collector M16 5,56x45 NATO

Legenda nikoliv NEDOSTUPNÁ

O POPULARITĚ PUŠEK KONSTRUKČNÍ ŘADY AR15 – A TEDY I JEJICH VOJENSKÝCH VARIANT M16, M4 A DALŠÍCH – SE NENÍ ASI TŘEBA NIJAK ZVLÁŠTĚ UJIŠŤOVAT. „BLACK RIFLE“ JE DNES V NABÍDCE SKUTEČNĚ NESPOČETNĚ MNOHA VÝROBCŮ NEJEN V USA, ALE DOSLOVA PO CELÉM SVĚTĚ. POKUD SI OVŠEM NĚKDO CHCE POŘÍDIT SKUTEČNĚ VOJENSKÝ ORIGINAL, JSOU JEHO MOŽNOSTI VELMI OMEZENÉ.

Text: Jindřich Syrový, Foto: RVV Studio

Sice se již tato součástka pro původní účel vůbec nepoužívá, bez ní by však žádná AR15 nebyla úplná: doražec závěru

Jedním z charakteristických rysů zbraní řady M16 je i základna mušky, jež zároveň tvoří plynový násadec hlavně (gasblock) a je na hlavě pevně zakolíkovaná

Kromě toho, že od letoška už americké ozbrojené síly mají být genderově rovnoprávné, tak už léta myslí i na levoruké střelce: většina soudobých M16 a M4 v jejich výzbroji je opatřena alespoň oboustrannými pojistkami (přepřepač)

Historie výroby zbraní značky FN v USA se začala psát koncem 70. let minulého století, kdy si ozbrojené síly USA vybraly jako zcela novou automatickou zbraň družstva, kulomet Minimi v ráži 5,56x45mm NATO. Poslední zbraň plnící tuto roli „pily“ (SAW – Squad Automatic Weapon) byl legendární BAR, jenž byl ovšem z výzbroje vyřazen již v 50. letech. A když se po zkušenostech z Vietnamu, kde se v omezené míře u nových jednotek Navy SEAL objevily speciální zbraně Stoner 63, začaly i regulérní složky ohlížet po nové zbraně, žádná dostupná v USA neexistovala. Ovšem tou dobou vycházela hvězda belgického kulometu Minimi (Mini Mitrailleurse – malý kulomet), jenž požadavky americké armády splňoval. Jenže dovoz výzbroje ze zahraničí je z ekonomického hlediska u takto objemné zakázky neefektivní, takže došlo k založení dceřiné společnosti FN Herstal, FN Manufacturing LLC. Zde se začala vyrábět „amerikanizovaná“ varianta Minimi pod označením M-249 SAW.

Dnes se v americké zbrojovce FN vyrábějí nejen M-249, ale také odlehčené verze pro speciální síly Mk 46 a Mk 48, dále univerzální kulometry M-240 (originál FN MAG) v mnoha různých verzích (včetně titanové pro SF) a také legendární „Ma-Deuce“, „fitycal“ M2HB.

Veškerou tuto vojenskou produkci může FN America dodávat pouze ve prospěch amerických ozbrojených sil a neexportuje ji. Do světa se tyto americké verze zbraní FN mohou dostat jedinou cestou daru nebo jiné formy vojenské pomoci spřáteleným zemím (tak se dostaly i kulometry Mk 46 a Mk 48 do AČR).

CIVILNÍ PRODUKCE: FN AMERICA

Dceřiná společnost FN Herstal, FN Mfg., byla od počátku své existence zaměřena jen a pouze na produkci a dodávky výzbroje americkým ozbrojeným silám. Nicméně prakticky okamžitě po jejím založení se začaly objevovat požadavky na dostupnost těchto produktů s legendárním logem ve znaku na civilním trhu. Proto záhy vznikla druhá divize FNH USA, zodpovědná právě za civilní trhy. A vzhledem k odlišné legislativě i přístupu se záhy začaly zbraně s logem FN objevovat na civilním trhu v USA. Jednalo se samozřejmě o zbraně upravené tak, aby je bylo možno na civilním trhu legálně prodávat – takže se to logicky netýkalo kulometů. Nejprve se objevily pistole, posléze brokovnice a nakonec i pušky, jak opakovací, tak samonabíjecí. Dnes jsou obě divize sloučeny pod jedinou identitu, hrdě nazvanou FN America, přičemž logo je doplněno o trefný slogan „Battle Proven Firearms“.

PUŠKY ŘADY FN15

Je poměrně málo známou skutečností, že pušky M16 americkým ozbrojeným silám už od poloviny 80. let dodávala primárně zbrojovka FN Mfg. Zbrojovka Colt Mfg. od počátku 80. let horko-těžko stíhala plnit kontrakt na tehdy novou karabinu M4, a tak byl kontrakt na standardní pušky M16 zadán právě FN. Společnost tak s výrobou těchto pušek za bezmála 30 let

Charakteristika

→ **FN15** je modelová řada samonabíjecích a útočných pušek typu AR15 od americké zbrojovky FN America.

→ **Celá řada** je tvořena jak „taktickými“ a služebními zbraněmi určenými pro nejruznější policejní sbory a další bezpečnostní složky, tak v ní lze nalézt i dvě zbraně z tzv. Military Collector serie.

→ **Military Collector serie** je tvořena jednak hlavní bitevní puškou (MBR) M16A4, dále karabinou M4A4 a pak také samonabíjecí verzí kulometu M-249 SAW ve dvou provedeních (M-249s a M-249s Para).

→ **Všechny** pušky a karabiny řady FN15 mají pouzdra vyráběná tradiční technologií třískového obrábění ze špičkových výkvočků slitiny tzv. leteckého hliníku (Al 7075-T6).

→ **Zbrojovka FN America** je jedním z mála výrobců, jenž vše vyrábí tzv. „in-house“, a to včetně hlavně – celá zbraň je tak kompletně dílem jednoho výrobce.

→ **Hlaveň** je délky 20" se stoupáním 1:7", komorou 5,56x45 NATO a má tvrdě chromovaný vývrt i komoru; na ústí je osazena tradičním tlumičem výšlehu typu A2 (tzv. bird-cage).

→ **FN15-M16** je zbraň jinak naprosto věrně kopírující originální plně samočinnou útočnou pušku M16A4, jedinou odlišností je absence možnosti střelby dávkou.

→ **Ovládací prvky** jsou rovněž standardní, jedinou výjimku tvoří oboustranný ovladač pojistky (přepřepače).

→ **Předpažbí** je originál od Knight's Armament, stejně tak krytky railu a přední grip

→ **Pažba** je pevná, typu A2; stejně tak je hlavě osazena fixním gasblockem s muškou typu A2.

→ **Celkově** je zbraň plně kompatibilní jak s vojenským vzorem, tak civilními AR15 a lze tak na ní použít jak náhradní díly, tak nářadí běžně dostupné i mimo ozbrojené složky.

výroby nasbírala skutečně rozsáhlé zkušenosti, jež následně zúročila ve vlastní „komerční“ modelové řadě FN15.

FN15 je zbraní standardní konstrukce pušek řady AR15, ovšem u tohoto výrobce je třeba si uvědomit jednu důležitou skutečnost: v USA dnes existují pouze čtyři zbrojovky, jež vyrábějí pušky AR15 kompletně „in-house“, a to včetně hlavně – Colt Manufacturing, Daniel Defense, FN America a Lewis Machine & Tool. Všichni ostatní výrobci klidně mohou umět „po-

M16A4 v běžném pěchotním set-upu; jen snad nějaký laserový značkovací a svítílna schází...

Samozřejmostí je možnost užití kolimátoru i při nainstalovaných mířidlech; naopak v případě poškození zaměřovače postačí vykloupat dioptr hledí a záměrný obraz mířidel je viditelný skrz kolimátor

Tubusový kolimátor DI Optical Raven funkčně odpovídá kolimátoru Aimpoint Comp M4s, v silách USA zavedenému jako M68CCO (Close Combat Optic)

Svůj k svému: k bitevní pušce patří odolný „bitevní“ zaměřovač, s řádně chráněnými stavítky a krytkami objektivu a okuláru

stavit“ špičkové „á-erko“, ale bude vždy z komponentů od subdodavatelů. Tento fakt povyšuje zmíněnou čtyřku zbrojovek do výsadního postavení a je třeba si přiznat, že zejména DD a FN dnes v puškách AR15 a jejich vojenských variantách hrají prim.

MILITARY COLLECTOR

Není nijak nezvyklé, že si „civilista“ kupuje zbraň s tím, že ji chce co nejvíce připodobnit jejímu vojenskému pravzoru (prostě nás to baví). Českým specifíkem je SA vz. 58 a jeho mnohé varianty, stejně tak se dá po celém světě koupit civilní verze „Kalacha“. Modulární konstrukce pušek AR15 ale naopak vedla k tomu, že běžná civilní (sportovní, lovecká či čistě hobby) produkce se od svého vojenského vzoru dostí vzdálila. Takže pokud někdo chce mít doma „originál“ M16, s bídou poshání pažbení, více

či méně podobné originálu (ti šťastnější mají i originál) a přestaví komerční AR15 do podoby vojenské M16 nebo M4. Ale není to jaksi ono... Anebo je cesta sehnání originál původně vojenské zbraně, předělaná na samonabíjecí – za prvé ceny jsou drastické a za druhé kvalita nevalná, zde jde spíše o sběratelskou záležitost, nikoliv pušku na střelení. Co tedy mají dělat ti fandové vojenských zbraní, kteří chtějí „originál“? Pro ty tu jsou zbraně FN15 ze série Military Collector.

Ve zbrojovce FN America, jak již bylo řečeno, úspěšně zúročili letité zkušenosti z výroby pušek M16 a dali tak vzniknout modelové řadě FN15. A z té byl již jen krůček k tomu, aby se na trh dostaly dvě pušky vyrobené přesně dle vojenských specifikací, ale legální na civilním trhu.

FN15 MIL-SPEC

Označení Mil-Spec (Military Specification) dnes v popisu zbraní a příslušenství najdete asi tak často, jak označení „taktický“. Nikdo sice přesně neví, co to znamená, ale když to je „milspec“ nebo „tactical“, tak to bude určitě kvalitní. Bohužel tak došlo ke značné devalvaci a nadužívání obou těchto pojmů. Co tedy vlastně označení Mil-Spec značí?

Pokud je zbraň nebo některý její komponent označený pouze „Mil-Spec“ bez dalšího vysvětlení, mělo by se jednat o produkt vyrobený, zkoušený a ověřovaný v souladu s odpovídající vojenskou specifikací, tedy závaznou normou (v ČR se tyto dokumenty nazývají například Technické podmínky výrobce nebo České obranné standardy vycházející z norem STANAG). Tato specifikace zahrnuje tedy nejen obecné údaje (jako je tvar, rozměr, hmotnost,

TECHNICKÉ ÚDAJE

Ráže:	5,56x45 mm NATO (.223 Rem.)
Délka hlavně:	20" (508 mm)
Celková délka:	1004 mm
Kapacita:	standardně 30Nb
Hmotnost:	3,73 kg
Závěr:	uzamčený rotačním závorníkem
Princip funkce:	samonabíjecí zbraň s principem automatiky založeným na odběru spalných plynů z vývrtu hlavně a jejich přímým působením na sestavu závěru (DGI)
Mířidla:	pevná muška A2 s výškovou korekcí, sklopné hledí s vyznačením délky palby se stranovou a výškovou korekcí
Výrobce:	FN America LLC., McLean – VA, USA www.fnamerica.com
Dovozce:	CB Servis Centrum s.r.o., Borek 473, 373 67 Borek www.guns-trade.cz
Prodejce:	Selection Services s.r.o., Na Březince 1513/14, 15000 Praha 5 www.selection-armory.cz
Cena:	75 100 Kč

funkce atp.), ale také požadovanou odolnost, životnost, použitý materiál, povrchovou úpravu atd. Pokud chce být výrobce úplně fér, uvádí na svých produktech, že jsou „Mil-Spec kompatibilní“, což poté znamená, že mohou být nahrazeny navzájem. Ve zkratce – pokud dnes někdo u AR15 řekne, že v ní má „Mil-Spec“ spoušť, nemyslí tím, že má plně automatický mechanismus s přeřadovačem, ale že má základní spoušťový mechanismus obdobné konstrukce jako je u originální vojenské zbraně.

Proč se tedy o tomto fenoménu tolik rozepisujeme? Protože pušky FN15 z Military Collector série jsou „Mil-Spec“ kompletně celé! Tedy samozřejmě až na nutné úpravy, aby byly pouze samonabíjecí, nikoliv samočinné. Jinak jsou tyto zbraně vyráběny a dodávány v naprosto shodné specifikaci a provedení, včetně doplňků a příslušenství, jako pušky M16A4 a karabiny M4A4 pro americké ozbrojené síly!

FN15 M16 MILITARY COLLECTOR

I když je tato zbraň označena tím slůvkem „Collector“, rozhodně nejde o sběratelskou raritu na zeď. Stále jde o maximálně efektivní a spolehlivou, bojem prověřenou útočnou pušku. A co si budeme povídat, této zbraní spíš bude slušet sem tam nějaký škrábanec, nežli naprosto netknutý

stav „do vitríny“.

Oproti valně většině běžné komerční produkce pušek AR15 je tento kousek skutečně vyroben do posledního detailu dle požadavků ozbrojených sil – a to například včetně protlačované hlavně. Většina výrobců pro civilní trhy preferuje spíše za studena kované hlavně, jež jsou o něco dražší, nicméně armáda požadovala hlavně, jež jsou při velkých objemech výroby levnější a rychleji vyrobitelné. Takže bylo samozřejmě nutné toto zachovat i u této zbraně. Vývrt je ovšem – také samozřejmě – tvrdě chromován a vnější plochy hlavně jsou ošetřeny fosfátováním.

DOSTUPNOST

V USA jsou produkty značky FN poměrně běžně dostupné, i když patří bezesporu k tomu dražšímu, co tamní trh nabízí. Bohužel restrikce na export se vztahuje i na civilní produkci FN America, a tak je poněkud obtížné do zámorí cokoliv dostat. Nicméně českobudějovické společnosti CB Servis Centrum se tyto dovozy vcelku daří (včetně například exkluzivních pušek SCAR), a tak se zde objevily v omezeném počtu právě i zbraně FN15 včetně Military Collector série. A k vidění a případně i k osahání jsou v novém showroomu společnosti Selection Armory /viz kontakty/.

Další tradiční součásti, jež již dnes jen zřídka naleznou uplatnění: záchyt bajonetu a spodní poutko na nosný popruh

Decentní a střízlivé signování: přesně tak, jak je u vojenské zbraně očekáváno

Celkový pohled na stále impozantní nástroj války: pušku M16 v konfiguraci A4